

Valtuustoaloite 25.2.2021 Keskustan valtuustoryhmä: Maksuton varhaiskasvatus kolme vuotta täyttäneille tai kotihoidon kuntalisä - selvitystyö

Khall 15.03.2021 § 89

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [ ] Ei [x]

Liite: Aloite 25.2.2021

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201

Keskustan valtuustoryhmä/Kaisa Pihlajaniemi on jättänyt 25.2.2021 valtuustoaloitteen, jossa esitetään selvitystyön tekemistä aiheesta "Maksuton varhaiskasvatus kolme vuotta täyttäneille tai kotihoidon kuntalisä" liitteen mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoon saaduksi ja antaa sen varhaiskasvatusjohtajan/opetuslautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTE:

Aloitteen jättänyt, varhaiskasvatusjohtaja, sivistysjohtaja, opetuslautakunta

Opeltk 23.03.2021 § 34

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [ ] Ei [x]

Valmistelija

sivistysjohtaja p. 040 3447 311

Esittelijä

Sivistysjohtaja Viitakangas Riitta

Päätösesitys

Opetuslautakunta käy aloitteesta lähetekeskustelun ja lähettää aloitteen valmisteltavaksi varhaiskasvatukseen. Asiaan laaditaan ennakkovaikutusten arviointi.

Päätös

Kesklustelun jälkeen hyväksyttiin yksimielisesti.

Merk.

Varhaiskasvatusjohtaja Sari Suhonen oli paikalla kokouksessa klo 17:36-19:11 asioiden §:t 31-36 käsittelyn ajan.

OTE:

Aloitteen jättänyt, varhaiskasvatusjohtaja, sivistysjohtaja, kaupunginhallitus

Opeltk 07.09.2021 § 16

224/00.01.02.01/2021

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [x] Ei [ ]

Valmistelija

Varhaiskasvatusjohtaja p. 040 3447 460

Kotihoidon tukea Nivalassa saa noin 200 lasta (140 perhettä). Määrä on vähentynyt jyrkästi ikäluokkien pientyessä. Ikäluokat syntymävuosittain: 2018: 132, 2019: 115, 2020; 110, 2021: arvio 90. Talousarvioon v. 2021 on varattu rahaa kotihoidon tukeen 760.000 €, arvio toteutumista on n. 600.000 €. Aiemmin useat kunnat maksoivat kuntalisää päivähoitopaikkojen pulan vuoksi. Nivalassa ei tätä ongelmaa ole. Toisaalta tarvitaan työntekijöitä ja jatkossa varsinkin naisvaltaisille aloille. Aikasempien kyselyitten kokemuksella kotihoidon kuntalisän pitäisi olla yli 500 €/kk, jotta se vaikuttaisi päätökseen jäädä kotiin. Niille perheille, jossa vanhempi on lähtökohtaisesti kotona, päätökseen ei vaikuta maksettu kuntalisä. Kuntalisää voidaan tarkastella myös pientituloisten lapsiperheiden taloudellisena tukimuotona. Jos perheille alettaisiin maksettaisiin kotihoidon tuen kuntalisää esim. 150 €/kk tulisi lisäkuluja vuositasolla n. 360.000 €. Lisä on siis tulonsiirto lapsiperheille, mutta sillä ei ole vaikutusta esim. varhaiskasvatuksen järjestelyihin. Nivalassa lasten määrän vähentyminen vaikuttaa varhaiskasvatuspaikkojen tarpeen vähenemiseen joka tapauksessa.

Varhaiskasvatusmaksujen arvioitu tuotto v. 2021 talousarviossa oli 450.000 €. Varhaiskasvatuksen maksulaki muuttui elokuussa 2021. Maksujen aleneminen kompensoitiin kunnille kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille. Suurelle osalle Nivalan perheistä varhaiskasvatus on jo maksutonta tai maksu on pieni. Esim. jos perheen tulot 4.000 €/kk, maksuton, tulot 4.500 €/kk, maksu 43 €. Jokaisen varhaiskasvatuspaikkaa hakevan on kuitenkin toimitettava tulotositteet ja jokaiselle tehtävä maksupäätös. Varhaiskasvatuksen maksun poistaminen poistaisi ylimääräisen hallinnollisen työn ja vapauttaisi varhaiskasvatusyksikköjen johtajien työaikaa esimies- ja johtamistehtäviin. Maksuton varhaiskasvatus olisi hyvä kaupungin markkinointikeino uusien asukkaiden ja varsinkin lapsiperheiden houkuttelemiseksi.

Maksulain muutos vähentää vuoden 2022 talousarviossa verrattuna vuoden 2021 talousarvioon maksutuottoja n. 300.000 €.
Varhaiskasvatusmaksun poistaminen vähentää tuloja n. 100.000 €.

Valmistelijan ehdotus

Opetuslautakunta päättää

1. esittää talousarvioesityksessään, että Nivalassa on 1.1.2022 lukien maksuton varhaiskasvatus.
2. ettei talousarvioon esitetä kotihoidon tuen kuntalisää
3. toteaa valtuustoaloitteen käsitellyksi omalta osaltaan

Esittelijä

Sivistysjohtaja Viitakangas Riitta

Päätösesitys

Opetuslautakunta päättää

1. esittää talousarvioesityksessään, että Nivalassa on 1.1.2022 lukien maksuton varhaiskasvatus.
2. ettei talousarvioon esitetä kotihoidon tuen kuntalisää
3. toteaa valtuustoaloitteen käsitellyksi omalta osaltaan

Päätös

Varhaiskasvatusjohtaja ja sivistysjohtaja esittelivät asiaa lautakunnalle.

Opetuslautakunnan puheenjohtaja Aleksi Päckilä antoi muutosesityksensä ennen keskustelun alkua:

"Esitän, että lautakunta esittää talousarvioesityksessään maksuttoman varhaiskasvatuksen lisäksi kotihoidon tuen kuntalisän maksamista 1.1.2022 alkaen 100 euroa kuukaudessa perheen nuorimmasta alle 2-vuotiaasta kotihoidon tuen hoitorahaa saavasta lapsesta (lapsella ei ole kunnallista päiväkotia- tai perhepäivähoitopaikkaa eikä vanhemmat saa vanhempainpäivärahaa)."

Lautakunta keskusteli asiasta ja keskustelun kuluessa Olga Aitto-Oja kannatti Aleksi Päckilän esitystä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys sivistysjohtajan esitykselle, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti äänestystä kädennostoäänestyksenä niin, että ensiksi nostavat kätensä ne, jotka kannattavat sivistysjohtajan esitystä ja tämän jälkeen nostavat kätensä ne, jotka kannattavat Päckilän esitystä. Äänestysesitys ja -järjestys hyväksyttiin.

Sivistysjohtajan esitystä kannattivat Hilikka Suni, Eero Raudaskoski, Sari Gummerus ja Kaarina Pyykkönen (yht. 4 ääntä).

Alexi Päckilän esitystä kannattivat Jarmo Kivioja, Olga Aitto-Oja, Kimmo Korkiakoski, Tuovi Kumpulainen ja Alexi Päckilä. (yht. 5 ääntä)

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päätöksenä (äänin 4/5), että lautakunta esittää talousarvioesityksessään maksuttoman varhaiskasvatuksen lisäksi kotihoidon tuen kuntalisän maksamista 1.1.2022 alkaen 100 euroa kuukaudessa perheen nuorimmasta alle 2-vuotiaasta kotihoidon tuen hoitorahaa saavasta lapsesta (lapsella ei ole kunnallista päiväkotitai perhepäivähoitopaikkaa eikä vanhemmat saa vanhempainpäivärahaa).

Merk.

Varhaiskasvatusjohtaja Sari Suhonen oli paikalla tämän asian käsittelyn aikana.

OTE:

Keskustan valtuustoryhmä, Kaisa Pihlajaniemi
kaupunginhallitus